

Bruxelles, 12. ožujka 2022.
(OR. fr)

6976/22

Međuinstitucijski predmet:
2021/0433(CNS)

FISC 62
ECOFIN 200

NAPOMENA

Od:	Odbor stalnih predstavnika (dio 2.)
Za:	Vijeće
Predmet:	Direktiva o uspostavi globalne minimalne razine oporezivanja za multinacionalne skupine u Uniji <i>Opći pristup</i>

I. UVOD

1. Uključivi okvir OECD-a / skupine G-20 za borbu protiv smanjenja porezne osnovice i premještanja dobiti („Uključivi okvir”) postigao je 8. listopada 2021. dogovor o reformi međunarodnih pravila za oporezivanje dobiti multinacionalnih poduzeća. Sve države članice EU-a izrazile su potporu Izjavi o rješenju s dva stupa za prevladavanje poreznih izazova koji proizlaze iz digitalizacije gospodarstva. Vijeće je u svojim zaključcima od 27. studenoga 2020. već izrazilo daljnju potporu radu Uključivog okvira¹.

¹ Dokument ST 13350/20.

2. Minimalna razina stvarnog oporezivanja („drugi stup” reforme) temelji se u prvome redu na dvama pravilima koja treba primijeniti u domaćem pravu („pravila GloBE”) – pravilu o uključivanju prihoda i pravilu o nedovoljno oporezivanoj dobiti – čiji je cilj osigurati da se dobit koju ostvaruju multinacionalne skupine s prometom od najmanje 750 milijuna EUR oporezuje po efektivnoj stopi od najmanje 15 %. U skladu s Izjavom Uključivog okvira iz listopada drugi stup trebalo bi prenijeti u zakonodavstvo 2022., na snagu bi trebao stupiti 2023., dok bi pravilo o nedovoljno oporezivanoj dobiti trebalo stupiti na snagu 2024.
3. Radi osiguravanja dosljedne provedbe pravilâ GloBE u skladu s pravom EU-a i na temelju standardnih pravila koje je Uključiv okvir donio 14. prosinca Europska komisija 22. prosinca 2021. predstavila je Prijedlog direktive Vijeća o globalnoj minimalnoj razini oporezivanja za multinacionalne skupine u EU-u². Taj prijedlog direktive, čiji je cilj prenijeti drugi stup u pravo Unije, sadržava pravila prema kojima će države članice primjenjivati dodatni porez na prihode, koji se oporezuju po niskoj stopi, sastavnog subjekta svake nacionalne ili multinacionalne skupine obuhvaćene područjem primjene reforme.
4. Istodobno se nastavlja rad na provedbi pravila o raspodjeli prava oporezivanja među jurisdikcijama („prvi stup”), u skladu s detaljnim provedbenim planom kojeg je odobrio Uključivi okvir, kako bi se izradila Multilateralna konvencija koja će biti otvorena za potpisivanje od sredine 2022. u svrhu njezine provedbe od 2023. Na sastanku 17. i 18. veljače 2022. ministri i ministrice financija skupine G20 ponovno su istaknuli svoju privrženost tom vremenskom rasporedu.

² Dokument ST 15294/21.

II. TRENUTAČNO STANJE

5. Vijeće ECOFIN 18. siječnja 2022. održalo je raspravu o politikama u vezi s Prijedlogom direktive³ kako bi se osigurale političke smjernice za tehničko ispitivanje teksta. U raspravi se pokazalo da su sve države članice suglasne s prioritarnim rješavanjem tog poreznog predmeta te da smatraju da pravila dogovorena u okviru Uključivog okvira OECD-a što je preciznije moguće treba čim prije prenijeti u pravo EU-a.
6. Francusko predsjedništvo je od početka siječnja 2022. i uzimajući u obzir smjernice ministara i ministrica održalo osam sastanaka Radne skupine za porezna pitanja (izravno oporezivanje, uključujući dva sastanka na visokoj razini) u svrhu tehničkog ispitivanja Prijedloga direktive. Na tim sastancima bilo je moguće:
 - i. pojasniti pravila sadržana u Direktivi, posebice ona koja su potrebna za osiguravanje usklađenosti drugog stupa s pravom EU-a;
 - ii. znatno uskladiti njezin tekst s tekstem standardnih pravila OECD-a i, ovisno o slučaju, zadržati neke fleksibilnosti;
 - iii. prilagoditi ili dopuniti određene članke kao odgovor na sve usklađenije zahtjeve država članica, primjerice u pogledu domaćeg dodatnog poreza (eng. *domestic top-up tax*);
 - iv. utvrditi preostala ključna pitanja o kojima bi trebalo donijeti odluku na političkoj razini radi postizanja dogovora o cjelokupnom tekstu.
7. Na sastanku Odbora stalnih predstavnika održanom 9. veljače većina država članica mogla je već poduprijeti kompromisni tekst francuskog predsjedništva. S obzirom na iznesene primjedbe predsjedništvo je 12. ožujka poslalo novi kompromisni tekst (ST 6975/22).

³ Dokument ST 5015/22.

8. Predsjedništvo smatra da je delegacijama općenito prihvatljiva ravnoteža koja je ostvarena unesenim izmjenama, pri čemu treba postići kompromis o političkim pitanjima navedenima u nastavku (dio III.).

III. KLJUČNA PITANJA

9. Na sastancima Radne skupine za porezna pitanja te na sastanku Odbora stalnih predstavnika istaknuta su tri važna pitanja političke prirode o kojima je potrebna rasprava na toj razini.

a) Poveznica između drugog i prvog stupa

10. Izjava OECD-a i skupine G20 od 8. listopada 2021. temelji se na dvama zasebnim stupovima koji podliježu različitim načinima provedbe u skladu s detaljnim provedbenim planom koji je potvrđen i Uključivim okvirom. Uvjetovanje stupanja na snagu obaju stupova time što bi se stupanje na snagu drugog stupa povežalo sa stupanjem na snagu multilateralne konvencije o provedbi prvog stupa, kako to zahtijevaju tri države članice, dovodi do pravnih poteškoća, što su potvrdile Komisija i Pravna služba Vijeća. Osim toga, taj zahtjev nije prihvatljiv većini država članica. Unatoč tome, kao što je to nedavno učinila skupina G20, Unija mora nastaviti isticati svoju političku predanost uspješnom dovršetku rada na oba stupova u skladu s vremenskim rasporedom iz dogovora od 8. listopada 2021.
11. Kako bi se to pitanje riješilo, predsjedništvo predlaže da se dogovor o Prijedlogu direktive popratni izjavom Vijeća kojom se potvrđuje predanost svih država članica trenutačnom procesu u okviru Uključivog okvira u pogledu prvog stupa u skladu s vremenskim rasporedom provedbe odobrenim u listopadu 2021. te kojom se pozivaju druge države članice da poštuju tu obvezu. Predloženi tekst izjave naveden je u Prilogu ovoj napomeni.

b) Rok za prenošenje Direktive i stupanje na snagu nacionalnih pravila (članak 55.)

12. Države članice suglasne su da je nužno poštovati političku obvezu koju su preuzele pridruživanjem Izjavi o uključivom okviru, a kojom se predviđa prenošenje u zakonodavstvo 2022. i stvarna provedba do kraja 2023. Nekoliko država članica, međutim, smatra da bi im provedba od 1. siječnja 2023. uzrokovala znatne praktične ili institucionalne poteškoće.
13. Predsjedništvo je podsjetilo da su se države članice obvezale prenijeti pravila drugog stupa u zakonodavstvo u 2022. kako bi ona mogla stupiti na snagu u 2023. Ako bi se prva obveza ispunila donošenjem Direktive, predsjedništvo poziva na postizanje dogovora o stupanju na snagu nacionalnog zakonodavstva kojim se Direktiva prenosi najkasnije do 31. prosinca 2023., u skladu sa Sporazumom OECD-a.

c) Obvezna primjena pravila o uključivanju prihoda (članci od 5. do 7.)

14. Za razliku od političke izjave od 8. listopada 2021., Prijedlogom direktive predviđa se da se u državama članicama obvezno primjenjuju pravila o uključivanju prihoda. Neke države članice zalažu se, međutim, za fakultativnu primjenu tog pravila.
15. Velika većina država članica smatra da bi trajna uspostava takvog odstupanja ugrozila usklađenu primjenu drugog stupa na unutarnjem tržištu i da bi bila složena za poduzeća.
16. Predsjedništvo predlaže da se države članice u kojima ima najviše deset krajnjih matičnih društava, prema potrebi, koriste prijelaznim odstupanjem, kako je uključeno u posljednji kompromisni tekst (članak 47.a), te da se to odstupanje primjenjuje samo tijekom ograničenog razdoblja od tri do pet godina, o kojem treba provesti raspravu.

IV. DALJNI KORACI

17. S obzirom na navedeno, predsjedništvo predlaže kompromisni tekst naveden u dokumentu ST 6975/22 kao temelj za raspravu o ovom predmetu te poziva da se pitanja navedena u dijelu III. ove napomene riješe u duhu kompromisa.
18. Vijeće se stoga poziva da:
 - održi raspravu o ključnim pitanjima iz dijela III. ove napomene,
 - na temelju kompromisnog teksta iz dokumenta ST 6975/22 postigne dogovor o općem pristupu u vezi s navedenim zakonodavnim prijedlogom, s ciljem donošenja direktive, podložno dobivanju mišljenja Europskog parlamenta te nakon što pravnici lingvisti revidiraju tekst,
 - odobri izjavu koju treba unijeti u zapisnik, kako je navedena u Prilogu ovoj napomeni.

Prilog: Nacrt izjave Vijeća

Vijeće:

PONOVNO POTVRĐUJE predanost EU-a Izjavi o rješenju s dva stupa za prevladavanje poreznih izazova koji proizlaze iz digitalizacije gospodarstva i njezinom provedbenom planu potvrđenom u listopadu 2021. te POZIVA sve članice Uključivog okvira OECD-a / skupine G-20 za borbu protiv smanjenja porezne osnovice i premještanja dobiti da ispune svoje obveze u pogledu obaju stupova;

NAPOMINJE da se Unija od 2017. suočava s poreznim izazovima koji proizlaze iz digitalizacije gospodarstva i da je njezin kontinuirani rad doprinio globalnom sporazumu o rješenju s dva stupa;

POTVRĐUJE svoju kontinuiranu potporu radu u okviru Uključivog okvira OECD-a / skupine G20 za borbu protiv smanjenja porezne osnovice i premještanja dobiti te je u potpunosti predano uspješnom dovršetku, u dogovorenom vremenskom okviru, trenutnog rada na elementima prvog stupa, uključujući Multilateralnu konvenciju, koja bi trebala biti otvorena za potpisivanje sredinom 2022. i stupiti na snagu tijekom 2023.;

ISTIČE da će Vijeće, prema potrebi, ponovno provesti evaluaciju stanja u pogledu prvog stupa u kontekstu trenutnog rada u okviru OECD-ova Uključivog okvira za borbu protiv smanjenja porezne osnovice i premještanja dobiti s ciljem brzog pronalaska rješenja za porezne izazove koji proizlaze iz digitalizacije gospodarstva.